

Kannanotto 26.5.2023

Sujuvaa ja kustannustehokasta suunnittelua

Alueidenkäyttölaissa tulee säilyttää alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän perusperiaatteet. Mahdollisen lakiuudistuksen lähtökohtana tulee olla nykyisen, hyvin toimivan lain päivittäminen ja täydentäminen.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksesta rakentamislaki sekä rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki on hyväksytty. Alueidenkäyttöä koskeva lakiosuus jäi kuitenkin viimeistelemättä. Mahdollisen alueidenkäyttölain uudistuksen tulee perustua todellisiin, tunnistettuihin tarpeisiin ja ongelmiin.

Mahdollisessa uudistuksessa tulee keskittyä nykyisen suunnittelujärjestelmän sisällä tapahtuviin toimiin kaavoituksen sujuvoittamiseksi ja tehostamiseksi. Jotta vihreän siirtymän vaatimien investointien ja hankkeiden pikainen edistäminen olisi mahdollista, tulee kaavoitusta koskevan lakiuudistuksen pohjautua vahvasti olemassa olevaan suunnittelujärjestelmään ja sen jo koeteltuihin oikeuskäytäntöihin.

Maakuntakaava on ainoa kaavataso suuressa osassa Suomea. Tällaisena se on ketterä suunnitteluväline, joka mahdollistaa uutta maankäyttöä, esimerkiksi vihreän siirtymän hankkeita, ja yhteensovittaa intressiristiriitoja. Kuntien maankäytön suunnitteluresurssit vaihtelevat suuresti, ja maakuntakaava suunnitteluvälineenä tasaa tätä epätasapainoa. Maakuntakaavalla ratkotaan kuntarajat ja jopa maakuntarajat ylittäviä vaikeita kysymyksiä, joihin yksittäiset kunnat eivät toimivaltansa puitteissa voi tarttua.

Sujuvuuden ja kustannustehokkuuden kannalta ratkaisevaa on se, että alueidenkäytön suunnittelujärjestelmässä asioita ratkotaan oikeilla tasoilla ja tarkoituksenmukaisella selvitystarkkuudella.

Maakuntien liitot esittävät vakavan huolensa osaavan työvoiman saatavuudesta. Tämä on suunnitteluprosessien sujuvoittamisen kannalta keskeinen pullonkaula. Maankäytön suunnitteluun sekä selvitysten ja päätösten valmisteluun ei tällä hetkellä ole saatavissa riittävästi henkilöstöä sen paremmin kunnissa, maakunnissa, valtiolla kuin konsulteillakaan. Tähän on löydettävä ratkaisuja kiireisesti.

Mikäli alueidenkäyttölakia ryhdytään uudistamaan, tulee kaavoitusta, valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ja suunnittelujärjestelmää koskevaa lainsäädäntöuudistusta viedä eteenpäin tiiviissä yhteistyössä kuntien ja maakuntien kaavoituksen asiantuntijoiden kanssa kunnioittaen alueellista ja paikallista demokratiaa.

Suomen maakuntaliitot

Lisätietoja

Anna-Mari Ahonen, maakuntajohtaja Pirkanmaa, 050 572 0945

Uusimaa:

Ossi Savolainen, maakuntajohtaja, 040 589 8415, ossi.savolainen@uudenmaanliitto.fi
Ilona Mansikka, kaavoituspäällikkö, 040 524 9186, ilona.mansikka@uudenmaanliitto.fi

